

NORSK
POLARINSTITUTT

TROLLPOSTEN

INNHOLD

NUMMER 3. ÅRGANG 7

15.09.2012

	Side
Leder	2
His Masters voice, Øystein Mikkeborg	3
Project IceRises	4 - 6
Antarctic Food Festi-	7
Kunst på Troll	8 - 9
Carsten Borchgrevink	10-12
Lyrikk	12
Kvinner i Antarktis	13-14
Humor	14
Fimbul Tidende	15-16
Rapport, hjemmefronten	17-18
PostScriptum	18

Ansvarlig redaktør
Arne Hjemmen
Lege

Forsidefoto:

Troll

Jostein
Navelsaker

Leder:

Kjære "Troll"-venn, kjære leser!

Trollposten nr. 3 er nå på nettet. Jeg takker for hyggelige hilsener, tilbakemeldinger og innspill til tidligere utgaver.

På Troll Forskningsstasjon, *vår lille* verden, består livet av daglige gjøremål; tiden haster av gårde, ufortrødent. Utenfra synes det kanskje som om tiden står stille her. For oss fortøner det helt motsatt, tiden bare forsvinner og det fortøner enn svint. Vi har tilbakelagt 10 måneder fra vi kom hit i november 2011. Vi flyr ut herfra 2. desember. Så er vårt år på Troll til ende, fort har det gått.

Tempora mutantur, et nos in illis, sa de gamle latinerne; hvilket betyr: Tidene forandres, og vi med dem. Året på Troll har gjort noe med oss, noe svært positivt. Heraklit har sagt *panta rhei*, alt flyter; man treder ikke to ganger gå ned i den samme elv.

Vi presenterer prosjektet IceRises: Ongoing glaciology project based at Troll v/Kenichi Mat-suoka. Vi tar videre for oss Kunst på Troll med fokus på de kunstsatter som Troll huser. Under 'Navn i Antarktis' fortsetter vi presentasjon av Ronne Family, denne gang Jackie Ronne.

Vi presenterer videre polarforskeren Carsten Borchgre-vink.

Takk til Øystein Mikelborg for et flott bidrag.

Camilla Grime, gift med vår rørerlegger Terje, rapporterer *fra hjemmefronten*. Takk til Camilla for bidraget. Det er viktig at våre kjære som *holder fortet* der hjemme, har et direkte talerør inn i vår hverdag.

Vi har hatt mørketiden, den var ikke så mørk som navnet tilsier. Vi hadde flere ganger dager med twilight; dager med lys i mørket, spektakulært. Når solen er tilbake, er det en flott opplevelse.

Vårsøg, for å feire våren med solen og lyset:

No skin de sol e høgste Svealiå
No bli de vår, det kjenne e so vel
De søng så trongt kring alle dalasiå
å synnåvinn han kjem å gjer me sel.

Når sommarn kjem, da bli det fint e fjellå,
da ska e dit å hør kår bekkjinn søng,
å kliv te topps e brattast berjestellå
å vea tort å tåg å tåbærløng.

E kjenne lokt tå gras kring alle hua,
å sola skin, å bjøllåin kling så kløkt.
Å tjønninn legg så blank der e ska laua
me berg ekreng, der e kainn sol me trøkt.

Å du, å du, kår sårt å sælt e stoinna,
når sola skin frå kvite høgda ne.
Da væt e vår'n han e kje lenger oinna
at e får levva slik ein sommar te.

-
Da væt e vesst at bekkjinn legg å venta
poinn kalle isa me så sval ein drekk.
-Når hausten kjem å sistkveldskløva henta,
da ska e takk for sommarn så e fekk.

Vårsøg" av Hans Hyldbakk, 1945

<http://www.youtube.com/watch?v=xu9t5ii0yJk>

God lesning!

His Masters Voice: Den perfekte overvintrer

Da har vi nok en gang gjennomført første samling og feltkurs for et nytt overvintringsteam i Tromsø – nr. 8 i rekken. Det ser ut som en flott gjeng som jeg tror vil fungere godt på Troll, men fasiten vet vi ikke før om et drøyt år. Alle teamene har jo startet ut med de beste forutsetninger og intensjoner, men det er ikke til å stikke under en stol at det å overvintre i Antarktis er – på tross av alle moderne fasiliteter – fortsatt en krevende øvelse. Selv om den fysiske belastningen og fysiske sikkerheten er noe helt annet enn hva tidligere tiders polarhelter ble utsatt for, så er nok den mentale belastningen fortsatt en betydelig utfordring. Det å opprettholde motivasjon, arbeidsinnsats og ikke minst en god tone innad i teamet over så lang tid krever en del av den enkelte.

Gjennom årene har det vært forsket ganske mye på hva som skjer med overvintre i polarområdene. Det er også gjort vitenskapelige forsøk på å finne tester og seleksjonsverktøy som på forhånd skal kunne peke ut den ideelle overvintrer. Resultatet av disse forsøkene var vel heller nedslående. Det har vist seg vanskelig å finne tester som er pålitelige når det gjelder å velge ut overvintre med tilstrekkelig grad av presisjon.

”Problemet” er vel det at vi er mennesker og vi reagerer ulikt og delvis uforutsigbart både som individer og ikke minst som gruppe. Det finnes dessverre ingen fasit. Gjennom årene har vi i NP forsøkt forskjellige kombinasjoner av alder og kjønn.

Gjennomsnittsalderen har krøpet jevnt og trutt oppover. Kanskje er det tilfeldig eller kanskje en refleksjon av at vi som står for utvelgelsen begynner å bli en gjeng med gamle gubber og at man bevisst eller ubevisst lettere velger noen som ligner en selv. I år har vi tatt oss litt i nakken og for neste års team har gjennomsnittsalderen igjen krøpet under 40 år. Uansett, nøkkelen til en vellykket overvintring bestemmes i liten grad av alderen.

Vi har gjennom årene forsøkt å øke kvinneandelen i overvintringsteamene. Her sliter vi en del. De fleste overvintringsstillingerne rekrutteres jo fra ganske mannsdominerte yrker, så det blir dessverre få kvinnelige søkere. Vi liker jo å tro at vi er langt fremme på dette området i Norge, men etter å ha vært på andre stasjoner i Antarktis er jeg ikke lenger så sikker.

Det var en åpenbaring å besøke Amundsen-Scott basen på Sydpolen å møte en logistikkavdeling som utelukkende besto av kvinner. Her har vi åpenbart en vei å gå.

Til syvende og siste er det ikke kjønn eller alder som bestemmer om man egner seg til overvintring, men snarere et sett av personlige egenskaper. Her har vi støtte i forskningen. Det engelske legetidsskriftet ”The Lancet” publiserte i sin tid en liste over ønskede

personlige egenskaper for deltagere på lange polarekspedisjoner basert på tilgjengelig forskning. Her er et utdrag. Både nåværende og tidligere overvintre kan sjekke om de kjenner seg igjen:

- Alder over 30 år (jepp, her scorer vi stort sett bra!)
- Få symptomer på depresjon (duh!)
- Innadvendt, men med gode sosiale antenner
- Mindre behov for sosial omgang
- Oppmerksom på andres behov
- Høy toleranse for lite mental stimulering (hm!)
- Har ikke lett for å kjede seg
- Høy toleranse for manglende prestasjoner (what?)
- Lite behov for orden

Jeg skal ikke innstå for listen og hvor godt den stemmer på nåværende team. Uansett er det fra vår side en meget vellykket overvintring som nå går mot slutten. Dere er en positiv gjeng som har gjort en god jobb og har vært lette å samarbeide med. Nå er det bare sjarmøretappen som gjenstår før stillheten blir brutt og dere igjen blir invadert av en gjeng støyende sommeransatte.

Direktør Øystein Mikelborg

Project IceRises:

Ongoing glaciology project based at Troll

Kenichi Matsuoka

"IceRises" is a three-year glaciology project started in June 2011. The project is primarily funded by Norwegian Antarctic Research Expedition (NARE) and supplemented by the Center for Ice, Climate and Ecosystems (ICE) at the Norwegian Polar Institute. This project completed the first field campaign by the end of January 2012, and plans to make two more field campaigns each in 2012-13 and 13-14 field seasons.

In this short contribution to the most-read newspaper in the south most village in Norway (i.e., Trollposten), I'd like to introduce the big picture behind the project, our achievements in the first campaign, and goals of the second field campaign from December to February in the upcoming season.

The Antarctic ice sheet is the largest fresh water body in the world. Loss of the grounded ice from Antarctica immediately raises the global sea level, so it's past, present and future are of great interests and also concerns for all residents on our planet. However, details of how ice flows remain largely unknown.

Novel Prize Lawrence Intergovernmental Panel on Climate Change

(IPCC) pointed out that it is one of three most critical knowledge gaps to predict the future of the Earth.

"Ice Rises" literally means grounded ice caps like islands and peninsulas. You can see many ice rises along the coast in Dronning Maud Land (DML), south of the Atlantic and Indian Oceans, where Norway has a terrestrial claim. The cold Antarctic ice flows from the inland plateau where elevations reach roughly 4 km above the ocean. After million years of journey, the ice meets the ocean. Ice is pushed out into the ocean and then enjoys bathing. This floating ice is called "ice shelf", which covers most of the Antarctic coast.

Scientists including the participants of project "Ice Rises" strongly believe that stability of the ice shelf is critical for the entire Antarctic ice sheet. Imagine a bottle with cork.

Scientists already collected sufficient evidence that this bottle is tilted down, so we concern that the contents (i.e., Antarctic ice) will be gone immediately

if the cork is removed. This cork is indeed ice shelf.

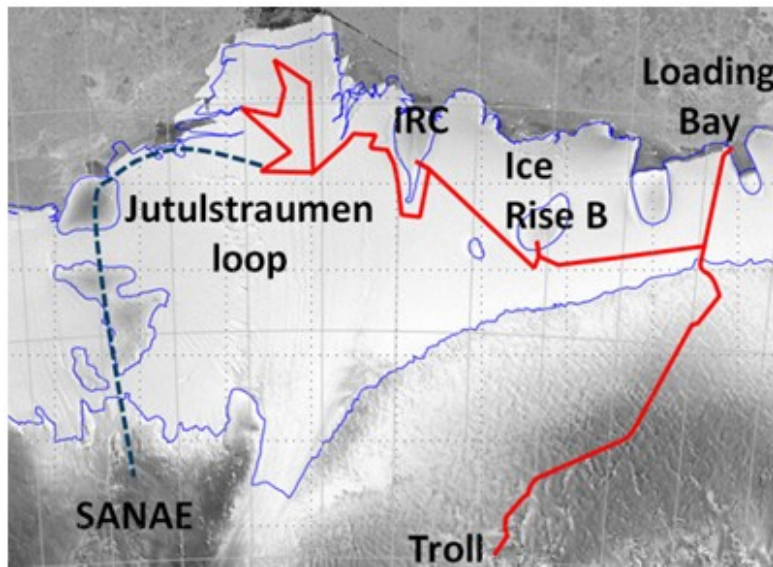
The ice shelves are a volatile system. Major ice shelves like the Ross ice shelf and the Ronne-Filchner ice shelf occupy the big bays so they are well protected by the grounded ice. In other words, floating ice and grounded ice are hugging together. The grounded ice protects the shelf ice, and shelf ice secures the cork. However, along the DML coast, ice shelves are continuously present more than 1000 km but there are no big bays.

The international team of IceRises hypothesized that ice rises stabilizes the ice shelf. The ultimate goals of IceRises are 1) assessing the mass balance of the ice rises over the past several thousand years (i.e., is the cork getting more secured or less secured?), and 2) better understanding the mechanisms how the ice rises stabilize the ice shelf.

We visited two ice rises east of Fimbul ice shelf during the first campaign.

We developed two temporary base camps each on these ice rises and spent two weeks at each camp.

Red shows our traverse route in the last season. In the 2012-13 field season, we will visit Ice Rises B and C again, go across Jutulstraumen outlet, and visit ice rises west of Fimbul, and end the traverse at South African SANAE station.

We completed GPS surveys and developed a new topography map. Such map is essential to know ice flowlines; ice flows perpendicular to the surface-elevation contours. We carried out ice-penetrating radar surveys along ice flowlines to see interior and bed of the ice-rise ice. We found upward arches in the 400-700 m thick ice, though the bed beneath it is very flat and smooth. This kind of upward arches are known to be generated by the stable ice-rise summits.

This is somehow a positive sign to conclude that these ice rises have been stable so the Fimbul ice shelves are stable as well. However, we saw some indications that the summits have not been perfectly stable and that the ice/ocean interactions along the shore

of the ice rises are very variable, which eventually results in asymmetric behaviors on the ice-rise summits. We are now working to interpret this feature to see how the summits of the ice rises have been migrated in the past.

These radar methods give us knowledge averaged over hundred years, so time resolutions are not great. To see more recent changes, we installed markers into the snow and precisely measured these positions using geodetic GPS techniques. In the second campaign, we will re-visit these markers and measure their new positions so that we can calculate their movements over the year. We also drilled a 20-m-long ice core and

chemistry in the ice core is now being analyzed, which tells us decades-long history of surface snow accumulation. Combining the knowledge about ice motion and snow accumulation, we are able to judge how much of the ice was lost or gained in the past decades (ice motion does not usually show annual or seasonal changes over the ice rises, so the ice velocity measured over the past year is very similar to the ice velocity in the past several decades or longer).

In addition to re-visit these two ice rises and measure new GPS marker positions, we will visit another ice rise west of Fimbul ice shelf in the upcoming season.

Snow accumulation there is expected much higher than in the east of Fimbul, so this ice rise probably responded to climate changes much more rapidly and sensitively than the others. Our scientific tasks in the second season are quite similar to those of the first season, though we will focus more on radar and GPS this year and leave ice drilling for the third season.

We plan to finish the traverse in the upcoming season at South African SANAE station. It enables us to make the one-way traverse this year and the next year, rather than two round trips in total, so we can save time, fuel and mileage of vehicles. It also allows us not to go through crevasse areas in the vicinity

of Jutulstraumen's outlet towards Troll Station in a very late of the journey. In the 2013-14 field season, we will start the traverse at SANAE, carry out scientific measurements on these ice rises, and come back to Troll Station.

In the upcoming season, we will be a team of five (or six) personnel. According to the current schedule, the main body of the team will fly in Troll middle of December and we will start the traverse immediately

after Christmas. Our traverse on snow will be roughly one month. Like last year, this project wishes to have strong supports from the station. Indeed, success of the project mostly depends on the support from the station; scientists are more useful if the project can provide safe and comfort environments so that they can focus science (nobody can do excellent science during a survival game).

We will contact station personnel more often in the coming months to be prepared.

At the end, I would like to express our sincere acknowledgements to the wintering team at Troll, NARE's summer program participants during the 2011-12 and 12-13 field seasons, all back-home supporting staff at NPI, and all field participants in the 2011-12 season (see photo).

Field participants in the 2011-12 field season. From left to right, Anne, Kirsty, Tore, Denis, Rune, Kenny, Harvey and Elvar. Photo: Elvar Orn Kjartansson.

"IceRises" is a NARE project led by Norwegian Polar Institute and has many domestic and international collaborators.

Antarctic Food Festival

Den 1. juli 2012 gikk en nyopprettet matfestival av stabelen. Kokken ved Neumayer-Station III – Antarctica, Dirk Peter var initiativtaker til festivalen og premien ja, det var heder og ære.

Vi på Troll hadde en flott dag på kjøkkenet med mye kreativitet, og engasjement.

Kriteriene for festivalen var følgende:

- Maten skal være tillaget på Antarktis
- Alle påmeldte stasjoner måtte foreslå en ingrediens til en råvarekurv
- Dagen måtte dokumenteres
- Sist, men ikke minst; det skal være en dag hvor man hygger seg sammen i en periode av overvintringen hvor det er på det mørkeste i mørketiden

For utfyllende lesing og bilder fra matfestivalen:

<http://www.antarcticfoodfestival.com>

Trollkjerringa

Kunst på Troll Forskningsstasjon

I samarbeid med KORO (Kunst i Offentlige Rom) har Polarinstituttet i 2010 utviklet et kunstprosjekt for Troll Forskningsstasjon.

Det er fotokunstnerne Arvid Sveen, Jenny-Marie Johnsen og Jenny Rydhagen som har vært invitert til å lage kunstprosjektet på Troll.

Gjennom Polarinstituttet har det vært mulig å få tilgang til en stor mengde historisk materiale i form av arkiver, dokumenter, brev etc. Forskningsmateriale knyttet til miljø-historiske skatter fra arkiv har gjennom prosjektet blitt bearbeidet kunstnerisk av de tre kunstnerne.

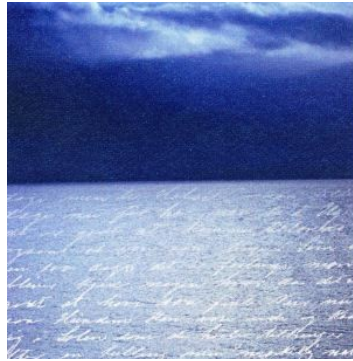
Så til kunstnerne og kunsten:

Arvid Sveen, *Åpent vann, spor og tegn.*

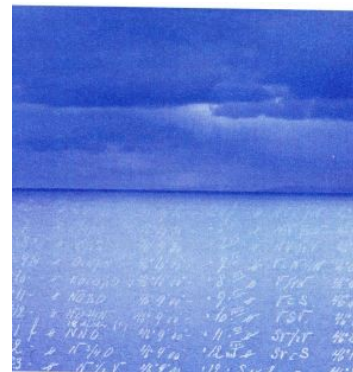
Arvid Sveen tar i sine bilder utgangspunkt i *horisonter* som symbol for muligheter og lengsler, noe ukjent, utfordrende og spennende. Horisonten kan også representere de utfordringer som overvintrende og andre i polare strøk møter langt fra sine hjemlige horisonter. I havhorisontene har Sveen lagt inn historiske spor og tegn fra norsk virksomhet, eller virksomhet der nordmenn er representert i Antarktis, som et ekko fra historien og fra den andre siden av kloden.

Utdrag fra observasjoner, rapporter og andre tekster som tidligere er kommet fra sør til nord, returneres nå til sør

som et historisk minne bearbeidet i kunstnerisk form, referert direkte til menneskelige spor som et historisk avtrykk.

Southern Cross, British Antarctic Expedition 1898-1900, ledet av Carsten Borchgrevink; utdrag fra skipper Bernhard Jensens dagbok.

Fram III, Roald Amundsens Sydpolekspedisjon 1910-1912 fra observasjonsboken "Polobservasjoner på Sydpolen".

Jenny Rydhagen har med prosjektet "Whiteout" ønsket å belyse hvordan landskapet i Antarktis har en mytisk appell til i kraft av sitt harde klima,

geografiske beliggenhet og utilgjengelighet. Det storslagne landskapet favner de slående vakre prospektene, men også de potensielt farlige aspektene ved landskapet.

Hun siterer Fredrik A. Cook:

Whiteout:

"Whiteout is a weather condition in which visibility and contrast are severely reduced by snow or sand. The horizon disappears and there are no reference points at all, leaving the individual without any orientation. It may be simply due to extremely heavy snowfall rates as seen in lake effect conditions, or due to other factors such as diffuse lighting from overcast clouds, mist or fog, or a background of snow."

"The entire horizon drifts with us"

Tekstene er samlet fra noen av de tidligste oppdagens egne beskrivelser.

Ytterligere et bilde av Jenny Rydhagen:

"Sky and plain in one, nothing to be seen"

Jenny-Marie Johnsens prosjekt *Arktis Antarktis Columnar - Granular 2010* er et samarbeid mellom kunstneren og Polarinstituttet.

Prosjektet er basert på havis; *Columnar* står for is i *langstrakt form*, *Granular* is i kornet form.

Millimeter tynne snitt er fotografert i polarisert lys i laboratorium i minus 20 grader. Lyset brytes gjennom iskrystallene og frembringer spektralfarger. Man kan avlese informasjon om krystallstruktur, om klimaendringer og isens forhistorie. Originale foto er tatt av forskere ved Polarinstituttet.

Kunstprosjektet er visuelt å bringe isen tilbake til sin opprinnelse, som et avtrykk i sitt

Utsnitt og farger er bearbeidet—fargene følger samtidig en lov-messighet i sitt univers.

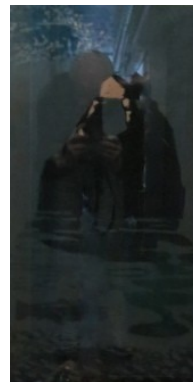
Mer om kunsten på Troll Forskningsstasjon

På Troll er det ytterligere to bilder jeg vil inkludere i denne presentasjonen. Det er to litografier, begge er en gave til Troll Forskningsstasjon ved innvielsen i 12. februar 2005.

78° 13' N 15° 13' Ø

78° 13' N 15° 13' Ø er en gave fra Longyearbyen 100 år. Det er laget av billedkunstner Ørnulf Opdahl, Godøy ved Ålesund. Det er trykk nr 6/50. Ørnulf Opdahl har vært professor ved Statens Kunstakademi.

Rotfesta himmelvendt

Rotfesta himmelvendt er likeledes en gave. Det er gitt til åpningen av Troll av Miljøverndepartementet.

Billedkunstneren er Ståle Blæsterdalen som bor på Tretten. Det er trykk nr 3/58.

Avslutningsvis vil jeg anføre at denne presentasjonen blir som et snapshot av et materiale som egentlig fortjener en fyldigere presentasjon, spesielt har ikke bildene i artikkelen den kvalitet som originalene fortjener. Dette skyldes tekniske begrensninger som er til råddighet. For meg har det dog vært en særdeles spennende reise.

Arne

Carsten Egeberg Borchgrevink - Den første overvintring i Antarktis

Polarhistoriker Susan Barr, rådgiver hos Riksantikvaren skriver i kronikk 18. desember 1998 i *Aftenpostens*: "*Fire land har grunn til å minnes norske Carsten Borchgrevink og hans overvintringsekspedisjon til Antarktis som startet i dag for 100 år siden. Den første overvintring på kontinentet dannet grunnlag for andre ekspedisjoner, blant andre Amundsen og hans Sydpolekspedisjon. Borchgrevink nedtegnet viktige meteorologiske observasjoner, var pioner i bruken av hunder i Antarktis og hadde med seg en rekke fotografier tilbake.*" tilbake."

Carsten Egeberg Borchgrevink ble født i Christiania i 1864 av norsk far og engelsk mor. Utdannet som forstmann, utvandret han i 1888 til Australia, hvortil han beholdt en sterk tilknytning i 12 år. På grunn av den relative nærhet til Antarktis var det den gang stor interesse for utforskning av kontinentet helt i sør. I 1894 anløp *Antarctic* av Tønsberg til Melbourne havn på en kombinert hvalfangst- og utforskningsekspedisjon til Rosshavet.

H. J. Bull var leder, Leonard Kristensen kaptein. Borchgrevink var raskt frempå og fikk overtalt Bull til å ta ham med. Det er blitt historisk fordi en åttemanns gruppe greide å komme seg i land på Kapp Adare 24. januar 1895. Herfra tok Borchgrevink hjem de første prøver av lav og bergarter

Foto: Copyright ♥ Norsk Polarinstituttts billedarkiv

Et 2 meter høyt maleri henger på prominent plass i auditoriet til Norsk Polarinstitutt.

fra kontinentet., som spesielt var av stor vitenskapelig interesse, da man tidligere ikke hadde trodd at vegetasjon kunne klare seg i Antarktis.

Episoden er blitt berømt fordi både Kristensen, Borchgrevink og en ung matros alle påsto at de hadde satt foten i land først. Særlig mellom Kristensen og Borchgrevink ble krangelen både offentlig og ubehagelig. En versjon sier at Borchgrevink og matrosen hoppet i land og holdt båten for kapteinen.

Borchgrevink avla rapport til den 6. internasjonale geografiske kongress i London, og tok på mange måter luven fra Bull ved å fremstille sin rolle på ekspedisjonen som mer betydningsfull enn den var. Hans innlegg ble

imidlertid en suksess, og kongressen gikk inn for å gi antarktiskforskning topp prioritet. Økonomisk støtte til en ny ekspedisjon fikk han imidlertid verken fra England eller Australia, til tross for ivrige artikler og foredrag han holdt i mange fora.

Der andre hadde gitt opp, jobbet han iherdig videre med planene, og ble belønnet i 1896 med støtte fra forleggeren Sir George Newnes. Dette var lite populært hos Sir Clements Markham, president i Royal Geographical Society (RGS), som heller ønsket samlet støtte til en nasjonal antarktisekspedisjon som Robert F. Scott var utpekt til å lede. Denne kom av gårde i 1901 som *The British National Antarctic Expedition*. Borchgrevink kalte sin for *The British Antarctic Expedition*, formodentlig etter at den største bidragsyter ville ha skuta under britisk flagg.

Colin Archer-barken *Pollux* ble innkjøpt og omdøpt til *Southern Cross*. Av mannskapet på 19 var stuerten svensk, resten var norske. I tillegg var det en timanns overvintringsgruppe som, med Borchgrevink, var: Louis C. Bernacchi, Tasmania (magnetiske og meteorologiske observasjoner); William Colbeck, England (magnetiske observasjoner og kartografi); Hugh Blackwell Evans, England (ass. zoolog); Nicolai Hanson, (zoolog); Herlof Kløvstad, (lege); Anton Fougner, (vit. ass.); Kolbein Ellefsen, Norge (assistent) samt to

”Southern Cross” ankommer Kapp Adare, av marinemaler S. Francis Smitheman

samer, Ole Must og Per Savio (hundekjørere). Videre ble 90 hunder og utrustning for tre år tatt med.

Southern Cross dro fra London 22. august 1898 og fra Hobart 18. desember, ankom Kapp Adare 17. februar 1899. To prefabrikkerte hus fra Strømmens Trævarefabrikk ble satt opp, og overvintringsgruppen ble etterlatt 2. mars 1899. På denne tiden hadde den belgiske antarktiske ekspedisjonen ennå ikke kommet tilbake fra sin tvungne overvintring på skipet *Belgica* – hvor også Roald Amundsen var med – og overvintringsforholdene på det antarktiske kontinentet var helt ukjente.

Ekspedisjonen var pionerer i bruk av hunder i Antarktis. De samlede observasjoner og spesielt de meteo-

rologiske data, ga godt grunnlag for andre som kom etter til Antarktis. De hadde også med seg fotografier tilbake.

Southern Cross hentet overvintringsgruppen 28. januar 1900; på hjemturen seilte de sørover til Rossbarrieren, observerte dens betydelige tilbaketrekning siden Ross’ pionerbedrift 58 år tidligere. De oppdaget en hendig bukt i isbarrieren hvor det var mulig å komme seg opp på isplatået (havisen). Denne kalte de Hvalbukta. Her slo de Ross’ ”lengst-sør rekord” med skip, og foretok en ski- og hundesledetur ca 16 km innover barrieren. De satte derved en ”lengst-sør-rekord” på land (=is). Samtidig var de de første som kunne rapportere om forholdene på barrieren; en fordel for

de som kom etter (Schackleton, Scott og Amundsen).

Oppdagelse av Hvalbukta ble grundig notert av Amundsen, og han benyttet seg av Hvalbukta under sin sydpolekspedisjon. Posisjonering av overvintringsbasen ved Hvalbukta ga Amundsen et godt forsprang på Scott, som hadde sin base ved McMurdo-sundet. Dette bidro til at Amundsen og hans gruppe ble de første på Sydpolen 14. desember 1911.

Tilbake i England, fikk ikke Borchgrevink den anerkjennelse han fortjente, mye takket være hans egen litt for overdrevne, selvfremhevende stil og det dårlige forhold han hadde hatt til

de andre ekspedisjonsdeltagerne. Han ble imidlertid hedret av Royal Scottish Geographical Society. Han ble i Norge bl.a. utnevnt til ridder av St. Olavs orden.

Société de Géographie de Genève utnevnte ham til æresmedlem på hans 60 års dag. Stort sett var han en skuffet mann, han hadde ofte dårlig råd. I 1929 besluttet Stortinget å tilstå ham et årlig beløp på kr 3000 for hans pionerarbeid som polarforsker. I 1930 ble han endelig tildelt Patron's Medal fra Royal Geographical Society for sine bragder i Antarktis.

Carsten Borchgrevink døde i Oslo 21. april 1934. Hans navn er i dag knyttet til flere geografiske steder og topografiske fenomener i Antarktis.

Louis C. Bernacchi's barnebarn har publisert Bernacchi's dagbøker fra ekspedisjonen (Crawford, Janet 1998: *The First Antarctic Winter*, South Latitude Research Ltd, Christchurch, NZ). Der gis et fascinerende innblikk i de menneskelige relasjoner og problemer i gruppen. I tillegg viser det hvor mye de allikevel klarte å gjennomføre som de første til å erfare de ekstremt vanskelige forholdene i Antarktis.

Carsten Borchgrevinks hytte på Kapp Adare, der den første overvintring i Antarktisk fant sted i 1899-1900.

PS Overvintringsbasen på Kapp Adare står fremdeles og er et viktig kulturminne. Siden det ligger i det som i dag er New Zealands kravområde, er det det newzealandske Antarctic Heritage Trust som ivaretar på både hyttene og gjenstandene som tilhørte Borchgrevinks ekspedisjon. Kapp Adare er vanskelig tilgjengelig, og hyttene er derved ekstra dyre og vanskelige å vedlikeholde, men stedet er ikke mer isolert enn at turistgrupper besøker det "dersom været tillater landing".

Jeg vil takke Eli Borchgrevink som har gitt meg tilgang til Borchgrevink-slektens hjemmesider på nettet.

Det har jeg hatt stor glede og nytte av i forbindelse med artikkelen om Carsten Egeberg Borchgrevink.

Et lite dikt av Benny Andersen - NB! ikke anbefalt til etterlevelse

Robust dilemma

Åh gid mit helbred var skrøbeligt!
Tænk hvis jeg hang med hjertet
snappede hæst efter vejret
og ofte tog mig til maven.
Så ville jeg værne om helbredet,
passe på hvad jeg spiste og drak
gå lange ture i al slags vejr
og leve asketisk og længe.

Men mit helbred er alt for robust
så jeg undergraver det dagligt
med lumske spiser og alkohol
med røg og megen glæde.
Jeg tåler det hele, så derfor har jeg
nok ikke langt igen.
Men tænk hvis mit helbred var skrøbeligt -
så ville jeg være sund!

Kvinnerlige pionerer i Antarktis -

Caroline Mikkelsen, Ingrid Christensen og Jackie Ronne.

Caroline Mikkelsen var den første kvinne som satte sin fot på Antarktis grunn. Hun var gift med skipper Klarius Mikkelsen på hvaloljetankeren M/S Thorshavn som var i Antarktis i 1935. Den 20. februar tok sju av mannskapet, samt Caroline og hennes mann seg inn til land i en livbåt. De fant en smal vik hvor det var mulig å gå i land, nær en fjellkjede som de ga navnet Vestfoldfjellene oppkalt etter området der Lars Christensens hvalfangstkompani hadde sitt hovedsete. Mannskapet og Caroline heiste det norske flagget og bygde en varde på stedet som lå på 68° 23'S, og 78° 36'Ø. Området fikk navnet Ingrid Christensen Coast til ære for konen til hvalfangstrederen Lars Christensen. Det var befolket med flere pingvinkolonier, og pingvinungene var midt i myteperioden da de fikk norsk besøk. Hele området var dekket av et metertykt guanolag. Det ble servert kaffe og smørbrød, før det bar om bord i M/S Thorshavn igjen, og ferden fortsatte langs den ukjente kysten og isbarrieren. Caroline Mikkelsen fikk oppkalt et fjell etter seg, Mount Caroline Mikkelsen.

Lars Christensen var hvalfangstpionér, reder, konsul, deltok på geografisk utforskning av Antarktis, og var en foregangsmann ved Norges biland i Antarktis. Han var aktiv i geografisk og vitenskapelig utforskning i Antarktis. Han sendte ut ni forskningsekspedisjoner for hvalfangst, som seilte rundt det antarktiske kontinent en rekke ganger og

gjorde oseanografiske undersøkelser og geografisk kartlegging, flere ganger også med flyfotografering.

I 1936-37 var Lars Christensen på tokt til Antarktis og hadde med sin kone Ingrid. Hun hadde allerede fått et landstykke oppkalt etter seg. Hun var den andre kvinnen som satte sin fot på Antarktis grunn.

Ingrid Christensen oppdaget Prins Harald Kyst i Dronning Maud Land. Hun er den første og til dato den eneste kvinne som har oppdaget nytt land i Antarktis. Området hvor de to kvinnene hadde gått i land var allerede annektert av Storbritannia for Australia noen år tidligere (i 1933), og befinner seg midt inne i den australske sektoren. Til ære for de norske oppdagerne er de norske navnene beholdt. På nye australske kart finner vi Mount Caroline Mikkelsen, Ingrid Christensen Coast og Vestfold Hills.

Edith "Jackie" Ronne var den første kvinne som overvintret i Antarktis. Hun var gift med Finn Ronne, norskamerikaner som bl.a. ledet Ronne Antarctic Research Expedition (RARE) 1947-48 til Antarktis. Jackie hadde ingen intensjoner om å reise til Antarktis med RARE. Hennes mann, Finn Ronne overtalte henne til å bli med.

Han trengte hennes hjelp til å skrive artikler til nordamerikanske aviser etc. Hennes venn, Jennie Darlington gift med en av pilotene i RARE, ble også med til Antarktis. Begge kvinnene møtte motstand hos familiemedlemmer på å bli med på ekspedisjonen. Begge skulle følge sine respektive menn på vei mot Antarktis. Det manglet bl.a. klær og nødvendig utstyr for et opphold i Antarktis. Den endelige beslutning om at de skulle være med til Antarktis, ble tatt i Valparaiso, Chile.

Der kjøpte de klær og utstyr samt støvler som var nødvendig for et opphold i Antarktis. En fremmed ga Jackie strikkepinner. Disse benyttet hun flittig. Noe av det hun strikket i Antarktis er utstilt i Naval Museum, USA. Jackie delte en 12 m² hytte med mannen Finn.

Det var ikke egne toalett-fasiliteter for de to kvinnene. Alle måtte ved behov besøke det "lille huset på haugen" uansett vær og temperatur. Jackie skriver at alle mennene oppførte seg som "perfect gentlemen" overfor henne og Jennie.

I tillegg til å stå for korrespondanse med nordamerikanske aviser, skrev Jackie daglig i sin dagbok.

Hun fattet interesse for forskning og vitenskap og fungerte som vitenskapssekretær og assistent for forskerne i RARE. Bl.a. var hun assistent for seismologen som registrerte det første jordskjelv i Antarktika.

På hjemreisen fra Antarktis var første stopp Punta Arena, syd i Chile. Hun nøt med stor glede frisk salat, friske grønnsaker og frukt etter månedene i Antarktis.

Når hun dro fra Antarktis hadde hun bestemt seg for aldri å reise tilbake.

Lysten til å reise tilbake ble uimotståelig og hun returnerte til Antarktis mange ganger. Til sammen besøkte hun Antarktis 13 ganger. Hun var senere takknemlig for det første opphold i 1947-48 som åpnet mange muligheter for henne.

Hun holdt en rekke foredrag gjennom årene om Antarktis og RARE.

Hun var medlem av The Explorers Club. Hun var president i

The Society of Woman Geographers fra 1978-1981.

Hun ble tildelt Congressional Medal for American Antarctic Exploration. Hun ble likeledes tildelt en Special Achievement Award fra Columbian College ved George Washington University. I National Naval Museum er det en Polar Seksjon dedikert til henne i hennes navn.

Jackie Ronne døde i juni 2009. Hun er stedt til hvile på Arlington Æresgravlund.

Arne

Så litt humor

Mona hadde for vane at lave gymnastik helt nøgen i stuen. En dag da hun var i gang, gikk hun i spagat og sugede seg fast til flisegulvet.

Hun trak og trak, men kunne ikke komme fri og blev nødt til å ringe mannen. Da han kom hjem, gikk han i gang med å trekke, men ingenting hjalp, og de var til sidst nødsaget til å ringe etter deres huslæge.

Lægen kom hurtigt, men han var til ingen nytte. Han kunne ikke få Mona av gulvet og foreslo, at man skulle tilkalde en fliselegger.

Der blev så sendt bud etter en fliselegger, og han hadde da også løsningen.

"Vi bliver desværre nødt til at smadre flisen"

"Neej!" råbte Monas mand "De fliser koster over 300 kroner stykket. Er der ikke en anden løsning?"

"Jo" sagde fliselæggeren "Du kan kæle for hende og kysse hende over hele kroppen "

Vil det få hende af?"

"Nej" siger fliselæggeren. "Men så kan vi glide hende ud i køkkenet, hvor fliserne kun koster 10 kroner stykket."

Den nye versjonen av blomsten og bien

Guttungen:

- Pappa, åssen kom egentlig jeg til verden?

Faren:

- Veeeeeeel lille venn, før eller senere er jeg vel nødt til å forklare dette.

Mamma og pappa møttes i et chatterom.

Pappa dro i gang et stevnemøte med mamma via e-mail, og så møttes vi på cyberkafeen.

Vi snek oss inn i et lite avlukke, der lastet din mor ned programvare fra memory stick'en til pappa.

Så snart pappa var klar for oppgradering, viste det seg at ingen av oss hadde benyttet en brannmur.

Siden det var for sent å trykke på sletteknappen, så dukket det opp et lite virus etter ni måneder.

Terje

JUBILEUMSNUMMER

FIMBUL TIDENDE

Ansv: Red: Niels
Trykt på
Fimbul.

Nr 10

Lørdag, 11. oktober 1958

7 år

EN MERKEDAG.

I likhet med andre store aviser begynte også Fimbul Tidende i små og trange kår - og det har den fortsatt med.

Utelukkende på grunn av helhjertet innsats og mere enn menneskelig slit fra alle avisens medarbeidere, har det nå lykkes oss å frambringe 10 framifrå gode nommer av F.T. - Nå skal det være slutt-!!

Med dette mener vi at det trenges nytt blod til F.T. Det har ikke lykkes oss og få besatt stillingen som visergutt journalist og redaksjonen har derfor gjort følgende vedtak:

1. Sjefsredaktøren gis permisjon på ubestemt tid.
2. Som redaktør for nr. 11 utpekes Stein.
3. Dersom Stein ikke finner å kunne fortsette, utpeker han redaktøren for nr. 12, o.s.v.
4. F.T. stiller trykkeriet til rådighet og skaffer papir med ferdig trykt hode.
5. Sjefsredaktøren forplikter seg til å sende et innlegg til hvert nummer.

Red.

TRÅTT FØRE .

Vi har samme føret fått som ifjor da det gikk så smått.

Skal vi avansere må vi lasten redusere, sledehuset eliminere, ellers må vi resignere.

Dette vil være både synd og skam og langt fra passe i Orvins kram.

Han vil sikkert eksplodere og Helle med flere lønnsklasser redusere.

Lars Bistasjon.

+++++

DAGENS LIMERICK

Vi har her en mand fra Moen.
Han er ikke faldet bag koen,
men han samler på bers og injurier transvers
-heri var det ingen som slo'en.

HØG ORDEN TIL FIMBULKAR.

Det er med stor sorg vi hører at supergeneraldirektøren for P&D-stellet på Fimbul vil trekkja seg attende til meir luktefrie eller kanskje meir velluktande kontor.

For lang og trufast teneste har H.M. Biggen i Den kongelige St. Hans-orden utnemnt supergeneraldirektøren til kommandør med isspjut og tildelt han den høyeste orden, knuppen på dassloket i gull.

Vi gratulerer!

Kl. 1930 fjorten og eit halvt år etter D-dagen vil H.M. personleg festa knuppen på buksebaket ved ei enkel fest-tilstelling på den siste D-staden. Nr. 14 må stå. Dei andre finn dei nummererte plassane sine. Like etterpå vert det synfaring - reint overfladisk sjølvsgagt - til dei tidlegare P- og D - stadene.

Vi vonar alle møter fram.

+++++

BLIR DET ALLIKEVEL

AFRIKATUR ?

Afrikafeberen blusser opp på ny da det ryktes at Stein vistnok sansynligvis har meldt seg på definitivt. Alt var fryd og gammen i messa idag og Stein og Niels spilte atter sjakk til sang nr. 599000 som alle kjenner som en variant av den berømte suddeli, suddeli, suddeli dei. Neste gang kommer en helt ny variant blir det lovet.

+++++

Vi har enda en del utmerkede lange knickers på lager. Benytt anledningen nå. Toll- og avgiftsfritt. Båt fra Oslo 1/11-58.

Hm. MEHREN.

SPØR FENRISULVEN

Eg ser det som ein stor framgang for FT at bladet har kom med den nye spalta "Spør Fenrisulven". Etter mitt skjønn burde nokon kvar rådføra seg med den ulven. Tenk berre på den store risikoa Sørensen tek ved å melda seg ut av Afrika-korpset eller på Pettersen som tek ut tennene i overmunnens utan å spørja Fenrisulven. Kor lett kan det ikkje føra til tap av kjærast for Sørensen og skilsmål for Pettersen. Difor bør Fenrisulven koma på plass snarast råd. Personleg har eg ikkje noko Fenrisulvproblem, og grunnen er vel fyrst og fremst at eg skal vera her eit år til.

Tidlagare

Klara Klok-lesar.

+++++
En del stoff må stå over til neste nr. Red.

MAROCCO-SYLV.

I "FT" nr 8 stod ei lysing om at eg hadde maroccosylv til sals. Denne lysinga har ikkje eg sett inn, men eg kan tenkja meg at bladstyraren har teki henne or "New York Times" eller "Izvestia" der ho stod for fleire månader sidan.

Nei faktum er at eg måtte slutta med denne handelen for skuld valuta- og importvanskane som også Afrika-korpset har fått merka i det siste. I vinter eingong seld e eg heile restlageret under eitt for 25 pesetas. På grunn av forbodet mot tekstrekla me kan eg diverre ikkje opplysa om kven den heldige kjøparen var.

Sigurd Gunnarson.

Stillinga som Fenrisulv.

(forts. fra forr. nr.)

Det var no likevel ikkje nett dette som fekk meg til å triva pennen i dag. Nei, det gjeld meir den søknaden som har komi inn, og som stod i nr. 8. Eg må på det meyst hardnakka protestera mot at denne søkjaren får jobben. Dei døma han kjem med syner klårt og greitt at han ikkje har skjøna det minste av oppgåva til Fenrisulven. Ein endå viktigare grunn for ikkje å godkjenna han er at han ikkje har opplyst om han kan nytta bae måla. Hittil har det vist seg at det er lettare for folk å letta hjarta sitt på nynorsk enn på bokmål også om dei elles brukar bokmål, og då er det ein sjølvsgd ting at svaret også må vera på nynorsk.

Eg vonar berre at bladstyraren er heldig og får mange kvalifiserte søkjarar, og når ein ulv skal tilsettast, går han nok ikkje over søknadene med ein harelabb.

Forts. fra pådde 1.

Sjølvs er eg ikkje søkjar. Tidlegare Klara Klocklesar.

Til Fimbul Tidende. Redaksjonen.

Jeg vil på denne måte få fremføre min dypfølte takk til den eller de personer som har funnet meg verdig til "Knuppen på dasslokket". Jeg gleder meg storligen til den dag utdelingen skal finne sted. Særlig er jeg interessert i å få se hvordan nr. 14 greier det stående.

Supergeneraldirektøren.

Redaksjonen kan dessverre ikke finne ut hvem nr 14 er, så Supergeneraldirektøren eventuelt kunne komme i kontakt med vedkommende og få sitt ønske oppfylt med en demonstrasjon. Men redaksjonen har befaret åstedet, og kan glede Suposv. med at resultatet øyensynlig har vært ENESTÅENDE. Nr. 14 har faktisk driti tvers over dassen til motsatte vegg. Hvordan nr 14 har båret seg ad for å få dette til er redaksjonen selvsagt også svært interessert i, likeledes hva som må nyttes på forhånd for å frembringe et slikt avskitningstrykk.

Red.

"FT"s red. kan nu glede sine lesere med at vi i de kommende nummer av bladet vil ha en spennende detektiv-føljetong, som begynner i dette nummer.

SKUDET I NATTEN:

(Forf. er identisk med psevdonymet "9", tidligere skrevet bestselleren "Skriket fra brødboksen" og andre spennende thrillere.)

Privatdetektiven Biggen stoppet sin T-modell utenfor baren "Den Røde Rubin". Han puttet gasspedallen i lommen sammen med sprettertøm, steg ut av "bilen", slapp luften og gikk inn i baren.

Rommet var fylt med kruttrøyk og halvnakne kvinner. Han gikk fram til bardisken og bestilte en femdobbel Whisky som han tømte i ett drag. Etter å ha rapt fire ganger, snudde han seg mot blondinen som lå ved siden av disken, det var tydelig at hun prøvde å bevise at hun ikke stod tilbake for hverken Marylyn, Jayne eller Stein når det gjaldt former. Biggen hadde ikke noe annet å foreta seg den kvelden, så hvorfor ikke ---, tenkte han.

Da var det at -----.

Forts.neste nr.

Av 9.

Red. ser av de første nr i trykken at den stygge trykkfeilsdjævelen har vært ute. Da Biggen går ut av bilen slipper han luften ut av ringene. Vi ber leserne om undskyldning.

Red.

Hr Stein er klein når det gjelder avisen, det kniber at få slagtet julegrisen. Han skriker på bidrag fra hver og ein, "ak kjære alle, var ei for sein

TSF.

Remse for voksne barn.

Fimbul, Fimbul nik, Jarl på vægten gik. Han blev mægtig stolt, da vægten den holdt. Og så tok han fatt på litt natslik.

TSF.

Rapport fra "hjemmefronten"

Nå er jeg "sjefen"!

Normalt er vi en familie på 5: Pappa Terje Grime, mamma Camilla, datter Kate på 18 år som bor hjemme og 2 sønner, Kjell-Magnus, 25 år, og Hans-Martin, 23 år, som har forlatt redet. Nå når Terje har gjort som trekkfuglen og flydd sydover, langt sydover, er vi bare to igjen i huset.

Det første man merker når mannen har reist på eventyr, er at nå kan jeg se på hva jeg vil på tv! Jeg har faktisk 100 % kontroll på fjernkontrollen. Deilig! Den hjemmeboende 18-åringen klager ikke for som ungdommer flest er hun opptatt med å være sosial. Ikke som vi når vi var unge, vi reiste til venner eller traff hverandre ute. Nei, her er det chatting på de sosiale mediene som gjelder, og innimellom så ser hun på film. Ikke på tv, så den er jeg fremdeles sjef over, men på pc'n.

Jeg er i grunnen fri som fuglen. 18-åringen er fleksibel, så jeg kan jobbe overtid, gå på besøk til venner og bekjente, reise på tur og bare tenke på meg selv nesten så mye

Middagen kan inntas kl 4 hvis jeg vil eller kl 6 hvis det passer bedre. Og ikke minst, jeg kan gjøre ting i den rekkefølgen jeg vil.

Selvfølgerlig måtte vaskemaskinen skape trøbbel. En dag sier vår datter: "Hvorfor er det vann utover hele gulvet på vaskerommet?" Shit! Hvor er rørlegger'n når du trenger han? I hvert fall ikke hjemme! Litt kranglete har maskinen vært i det siste, men dette ..... Vel vel, det var bare å sette i gang å tørke opp. Deretter var det å stille diagnosen. Etter å ha koblet fra og fått maskinen ut på gulvet åpenbarte feilen seg, overløpsslangen hadde løsnet. Dette fikset mor med pumpetang og skrutrekker - hva skal man vel med rørlegger?

Etter noen uker var det imidlertid ingen vei tilbake - maskinen måtte byttes. Den nektet helt å gå, uansett hvor mye jeg enn godsnakket med den og kjælte. Så ut måtte den, og ny anskaffes. Hvor er muskelmannen når du trenger han? I hvert fall ikke hjemme... Men mor klarer dette også. Sønnen i huset som hadde lovet pappa å trå hjelpende til mens han var på eventyr, han skulle hjelpe til. Dagen da byttet skulle foretas, våknet han med hekseskudd eller annen trolldom i ryggen, og forslaget var å utsette operasjonen.

Med en fillerye over dørterskelen så gikk det greit for en person uten store muskler å vrikke og vri maskinen fra vaskerommet, over 10 cm høy terskel, bortover trammen, ned de 3 trinnene, bortover gårdsplassen på singelen før den var klar til å løftes inn i bilen. Akkurat da kom poden, stønnende og krumbøyd, og med hans støtte fikk vi vippet den inn i bilen. Så nå er ny maskin innkjøpt og montert av mor med støtte fra sønnen, så hvem trenger vel rørlegger?

Når man er blitt litt sånn "forlatt" så får man litt ekstra "fritid" kan du si. Så mor har foretatt diverse små og litt større oppussingsprosjekt. Veldig kjekt nå når jeg er sjef. Soverommet f.eks. ble helt strippet for alt. Gammel tapet ble fjernet, gulv og taklister tatt ned og pusset og malt/lakket. Selvfølgerlig ble jo han som har 50 % eierandel i rommet konsultert om både farger og mønstre, men han visste vel allerede da han fikk det forelagt at ting var bestemt.

Kjøkkenskap har fått en omgang med malerkosten, og i høst står gangen for tur. Og når far kommer hjem så har mor mange planer til fornyinger og store og små arbeidsoppgaver, så det spørs om han ikke søker om et ekstra år på en utpost hos Polarinstituttet når han får forelagt arbeidslisten.

Sommerferien i år ble sånn som vi jentene her hjemme ville ha den - nemlig shoppingtur til London.

Vi hadde noen fine dager med både shopping og kultur og koste oss veldig, så nå er det bestemt: Det blir en jentetur hvert år - guttene kan dra og fiske eller noe.

Men rett skal være rett, vi gleder oss veldig til Terje kommer hjem.

For en sånn reise på egenhånd har en viss oppdragende effekt.

Vi hører at han har fått seg et par signatur-retter på kjøkkenet som vi ser frem til å smake på.

Og det at han av og til trår hjelpende til på kjøkkenet ved høytider og andre arrangementer, håper vi også på å nyte godt av i fremtiden.

Ikke minst det at han vasker sine egne klær og må ta sin tørn med vaskekosten, får mor til å se lyst på fremtiden.

Nå er billett til Cape Town bestilt og det skal bli 2 deilige ferieuker der sammen før vi vender nesens hjemover mot vinter og jul.

Vi har alle i familien blitt en erfaring rikere på godt og vondt, men håper at vi nå får en rolig tid med mye samvær og glede med familie og venner i månedene fremover.

Nå er det mindre enn 100 dager til vi ses!

Hilsner fra
Camilla
sjef

Post scriptum

Nå har det kommet til slutten for denne gang.

Jeg vil takke for oppmerksomheten. Dette er nest siste nummer av Trollposten som jeg skal være ansvarlig for.

Her står vi foran våren. Hjemme i Norge er det høst.

På Troll har vi det bra, lider overhode ingen nød.

Allikevel gleder vi oss til å komme hjem til våre respektive familier. Et år av livet har vi brukt til noe de aller fleste aldri vil være i nærheten av å oppleve - noen vil sikkert si at vi har hatt en skikkelig egotrip. Spør du meg så er dette vel fortjent.

Jeg henger på lenkeadressen til Gabriellas song!

<http://www.youtube.com/watch?v=y765gdd3rEc>

Vi, Overvintringsteamet 2011-12 må gradvis omstille oss til storsamfunnets rytme med trafikk, køer og masse folk overalt. Vi må begynne å øve oss allerede nå.

Friske og opplagte skal vi tilbake til våre respektive jobber.

Men vi skal også nyte livet, glede oss over å komme tilbake til våre kjære, til familie og til venner.

Et råd mot hverdagsstresset som nok vil fange oss ganske snart: Don't drive faster than your guardian angel can fly.

Arne, redaktør